

ДО ПИТАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. В публікації розглядається актуальність питання пошуку шляхів підвищення ефективності організації вантажних автомобільних перевезень. Проаналізовано показники та визначено шляхи підвищення ефективності організації вантажних автомобільних перевезень.

Ключові слова: автомобільні перевезення, ефективність, організація перевезень, автомобільний транспорт.

Abstract. The publication considers the relevance of the issue of finding ways to improve the efficiency of road freight transport. The indicators are analyzed and the ways to increase the efficiency of the organization of freight road transport are determined.

Key words: road transport, efficiency, organization of transport.

Транспорт – одна з найважливіших складових частин матеріальної бази економіки, яка відіграє винятково важливу роль у розвитку економіки будь-якої держави, оскільки здійснення вантажоперевезень відповідно до потреб виробництва забезпечує нормальне її функціонування та розвиток підприємств, галузей, регіонів.

На відміну від продукції інших галузей народного господарства продукція транспорту не має речової форми, але матеріальна за своїм характером, так як в процесі переміщення витрачаються матеріальні засоби. Останнім часом у зв'язку з розвитком інтеграційних процесів у всьому світі, в зв'язку зі зміцненням економічних і торговельних відносин все більшого значення набуває і розвиток міжнародних перевезень, і відповідно питання їх державного регулювання. Таким чином, актуальність даної теми є очевидною.

Автомобільний транспорт має значну роль серед інших видів, оскільки відрізняється високою маневреністю і достатньою швидкістю доставки вантажів, та за обсягами перевезень він поступається лише залізничному транспорту [3].

Для відслідковування динаміки зміни транспортування вантажів усіма видами транспорту в Україні за період 2015-2019 років побудовано графік (див. рис. 1.1), використовуючи офіційні дані [3].

Міжнародні автомобільні перевезення є одним з найефективніших та рентабельних видів перевезень вантажів та пасажирів у близьких сполученнях та в порівнянні з іншими видами транспорту.

До переваг автомобільного транспорту можна віднести:

- 1) порівняно низька вартість;
- 2) значна протяжність дорожніх мереж;
- 3) можливість планування транспортування та відстеження місцезнаходження вантажу;
- 4) порівняно безпечна та приватна доставка.

Сьогодні як ніколи актуальні завдання збільшення обсягів перевезень, підвищення економічної ефективності діяльності численних вітчизняних вантажних і пасажирських перевізників та експедиторів. І не тільки на внутрішніх лініях. Як свідчить зарубіжний досвід, якісного «стрибка» в транспортній сфері можна досягти лише за рахунок використання нових технологій забезпечення процесів перевезень, що відповідають сучасним вимогам і високим міжнародним стандартам, зокрема, за рахунок розширення освоєння логістичного мислення і принципів логістики. Адже за своєю суттю транспортна логістика як нова методологія оптимізації та організації раціональних вантажопотоків, і обробки в спеціалізованих логістичних центрах дозволяє забезпечувати підвищення ефективності таких потоків, зниження непродуктивних витрат і витрат, а

транспортникам - бути сучасними, максимально відповідати запитам все більш вимогливих клієнтів і ринку.

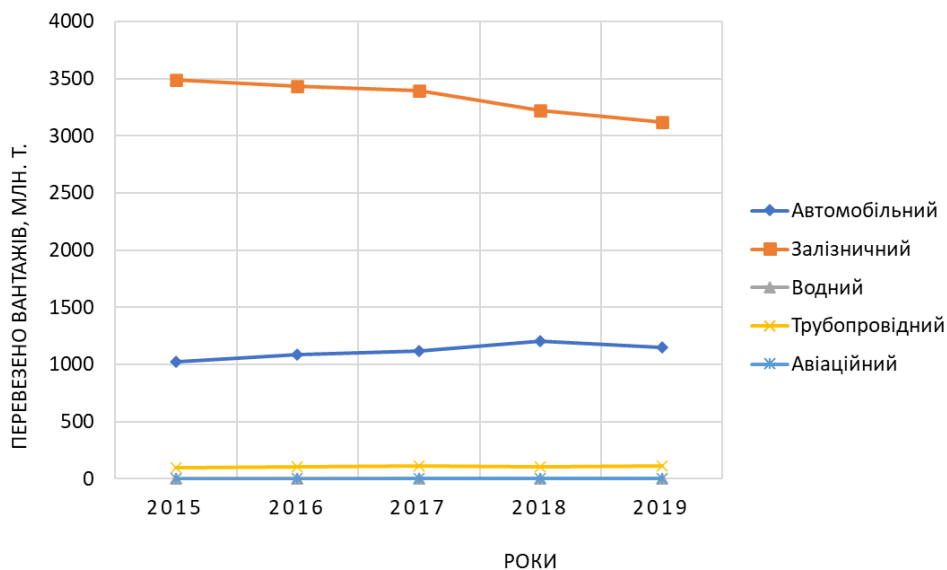

Рисунок 1 – Динаміки зміни транспортування вантажів усіма видами транспорту в Україні за період 2015-2019 років

Рівень розвитку транспортної системи держави - один з найважливіших ознак її технологічного прогресу і цивілізованості. Потреба у високорозвиненій транспортній системі ще більш посилюється при інтеграції в європейську і світову економіку, транспортна система стає базисом для ефективного входження України у світове співтовариство і заняття в ньому місця, що відповідає рівню високорозвиненої держави. Об'єктивні умови трансформаційних процесів у розвитку України зумовлюють її націленість на входження в світову економічну систему і насамперед – на економічну інтеграцію з провідними західноєвропейськими державами. Цей процес, безумовно, приведе до зростання товарообмінних операцій між співпрацюють країнами. Крім того, геостратегічне розташування України дозволяє їй бути вигідним мостом для транзитних перевезень товарів і пасажирів між державами Європи, Азії і Близького Сходу. Відповідно до цього, стан транспортних комунікацій України має відповідати вимогам європейської інтеграції. Найважливішим показником інтегрування транспортної системи України є раціональне використання існуючих транспортних мереж, реалізація переваг їх географічного розташування. Але щоб транспортні системи України якнайшвидше змінилися в транспортні системи світового рівня, необхідно здійснити комплексну модернізацію всієї транспортної галузі.

Ефективність автомобільних перевезень – це показник, що демонструє зв'язок між факторами виробництва і отриманим продуктом. Це співвідношення витрат і результатів від господарської діяльності. Для цього керівництву компанії доводиться вирішувати певні завдання. Так, організація робіт і плани повинні задовольняти вимогам ринку і населення, надавати послугу найвищої якості. Але при цьому кожен управитель намагається мінімізувати витрати.

Ефективність транспортування вантажів формують: організація перевізного процесу та техніко-експлуатаційні показники автомобільного парку, а оцінюється вона за обсягом і якістю послуг.

Показники окремих процесів, що мають критичне значення [1]:

- своєчасність і швидкість доставки;
- втрати вантажу в дорозі;
- продуктивність автомобілів і вантажно-розвантажувальних механізмів (бригад і пунктів);
- енергоємність транспортування;
- витрати матеріалів і палива;
- екологія, безпека руху.

Ключовим питанням вибору найбільш раціонального варіанту автоперевезень вантажів є оцінка ефективності транспортного процесу. Розрізняють локальні (окремі) та узагальнені (комплексні) критерії ефективності (див. рис. 2).

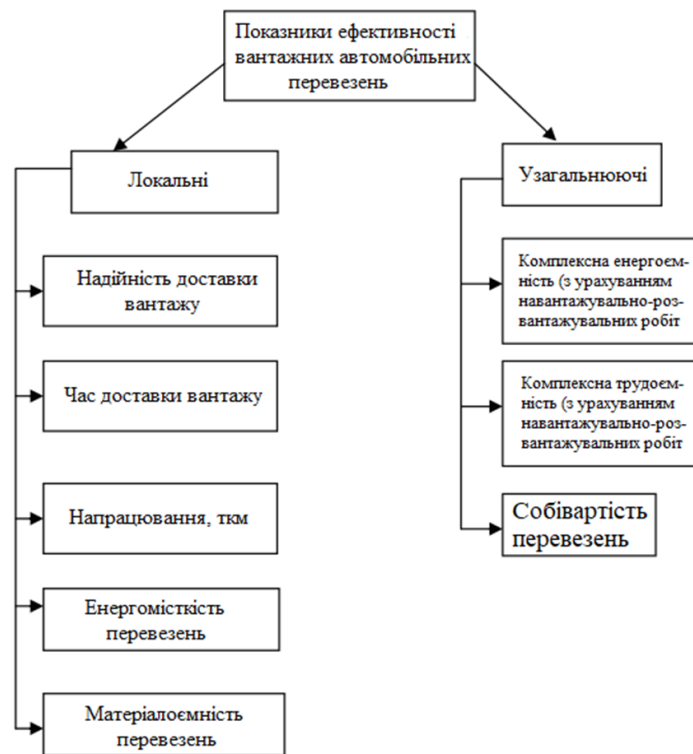

Рисунок 2 – Локальні та узагальнюючі показники ефективності вантажних перевезень [2]

Отже, основними шляхами підвищення ефективності вантажних перевезень можна визначити такі:

1. Удосконалення організації і управління технічною службою.
2. Удосконалення організації і управління експлуатаційною службою.
3. Технічні заходи підвищення ефективності.
4. Організаційні заходи підвищення ефективності.
5. Удосконалення планування на автомобільному транспорті.

Вибір критерію ефективності залежить від конкретних умов перевезень і розв'язуваної задачі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мусатенко О.В. Підвищення ефективності логістичної системи постачань з використанням автомобільного транспорту: дис. ... канд. техн. наук / О.В. Мусатенко. - К. 2017 р. - 168с.
2. Никоноров В.М. Показатели эффективности грузовых автомобильных перевозок / В.М. Никоноров // Университет им. В.И. Вернадского. №4(35). – 2011., - С. 87-94.
3. Обсяг перевезених вантажів за видами транспорту [Електронний ресурс] – Назва з екрану. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/op_vant_vt_u.htm (Дата звернення: 14.10.2020 р.)

Кашканов Віталій Альбертович – к. т. н., доцент, доцент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, e-mail: kash_2004@ukr.net

Присяжнюк Микола Михайлович – магістрант групи 1ТТ-19м, Вінницький національний технічний університет, e-mail: 1tt.17ms.prysiashniuk@gmail.com

Kashkanov Vitaliy – Ph.D., Associate Professor, Associate Professor, Department of Automobile and Transport Management, Vinnytsia National Technical University, e-mail: kash_2004@ukr.net

Prysiaghniuk Mykola – magistant, group 1TT-19m, Vinnitsa National Technical University, e-mail: 1tt.17ms.prysiashniuk@gmail.com